

Споживчі настрої в Україні

Лютий 2022

Роксолана Євдокименко
Менеджер з організації досліджень
roksolana.yevdokymenko@sapiens.com.ua

<https://www.facebook.com/InfoSapiensLLC/>
<https://www.sapiens.com.ua/>

Методологія опитування

- Індекс споживчих настроїв в Україні визначають на підставі вибіркового опитування громадян країни.
- Під час кожної хвили дослідження опитують 1 000 осіб віком від 16 років.
- Вибірка є репрезентативною за статтю та віком, враховує міське та сільське населення і розмір населеного пункту.
- Статистичне відхилення не перевищує 3,2%.

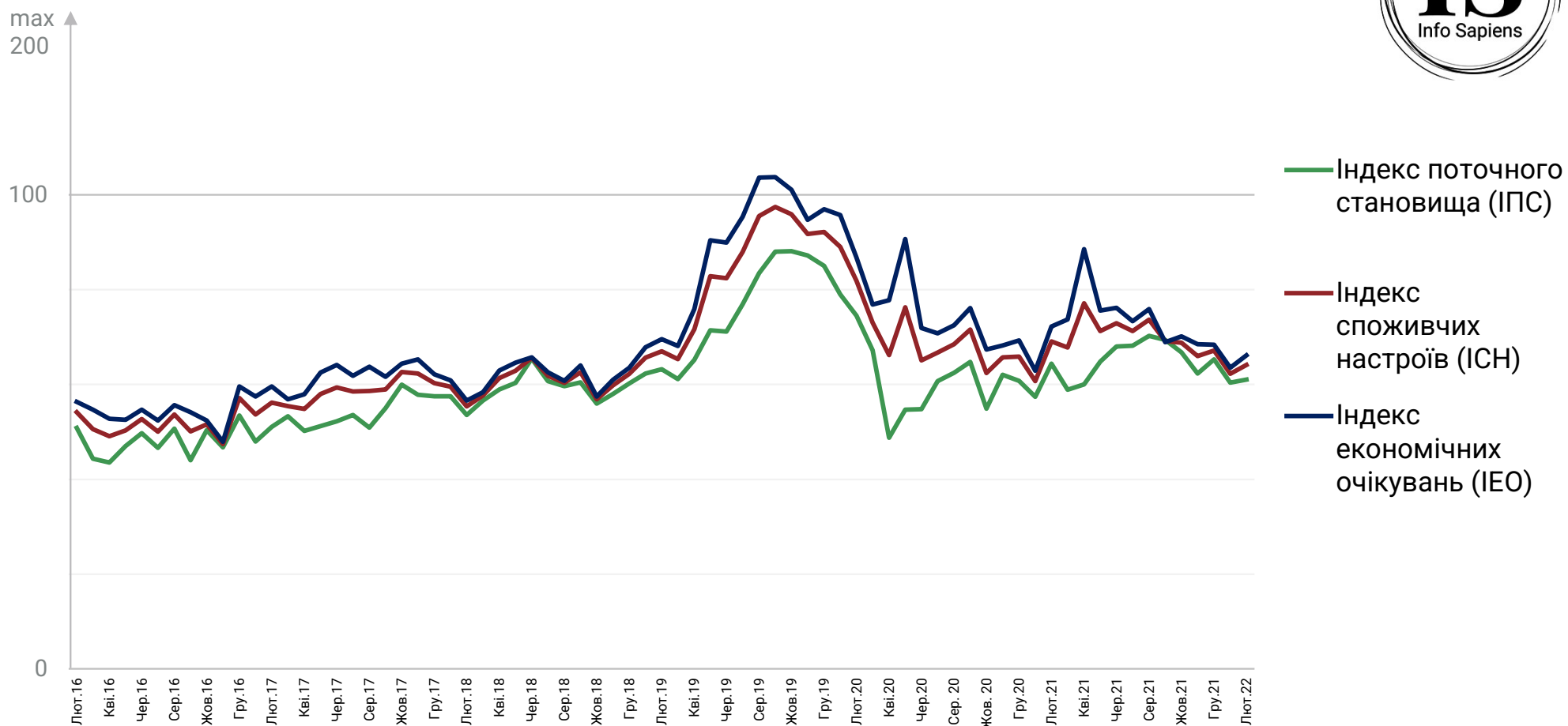
Увага!

- Починаючи з квітня 2014 року з дослідження «Споживчих настроїв» виключений Крим.
- Починаючи з червня 2014 року, був здійснений перехід на більш широку вибірку за віком (тепер для опитування використовується аудиторія у віці 16 років та старше, що проживає по всій Україні, у тому числі в містах та селах, проти 15-59 років, як це було раніше). Такі зміни зроблені з метою покращення якості даних проекту «Споживчі настрої» та забезпечення порівняння з даними по іншим країнам Європи.
- Для можливості порівняння даних у довгостроковій динаміці результати дослідження по загальним індексам були переважені та приведені до єдиної структури. Якщо ви використовуєте дані цього дослідження у динаміці, їх необхідно оновити.

Дослідження «Споживчі настрої в Україні» раніше виконувалося ІП «ГФК ЮКРЕЙН», а з 2019 року його здійснює ТОВ «ІНФО САПІЄНС» за сприяння Dragon Capital.

В результаті глобальної реорганізації компаній GfK, бізнес у сфері соціально-політичних досліджень у 26 країнах включно з Україною був проданий. ТОВ «ІНФО САПІЄНС» було створено співробітниками колишніх відділів ІП «ГФК ЮКРЕЙН», а саме: соціально-політичних досліджень, якісних досліджень, досліджень споживчих товарів, польового, обробки та контролю якості даних.

Індекси споживчих настроїв в Україні (цільова аудиторія 16+)

Індекси споживчих настроїв та інші показники

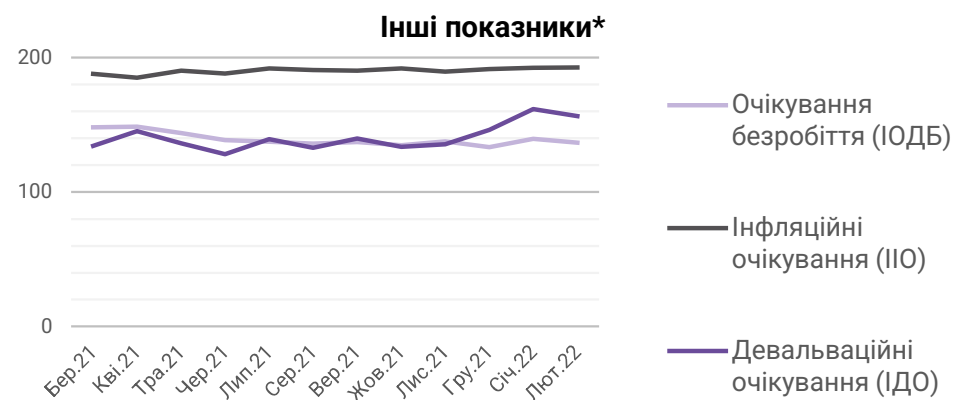
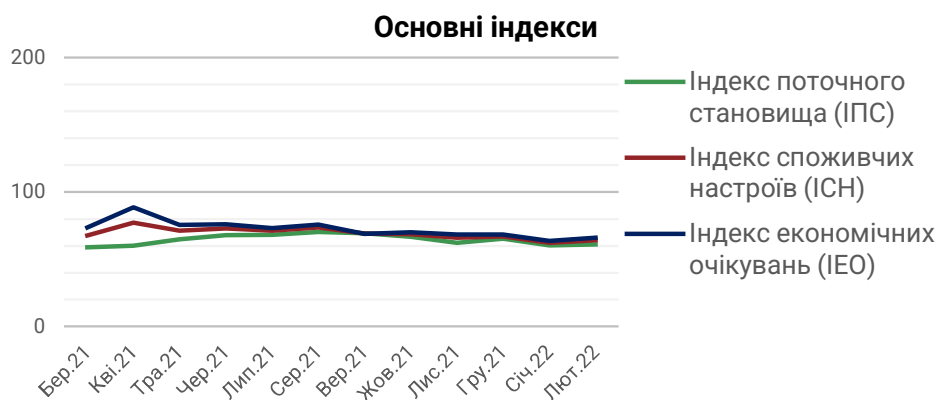
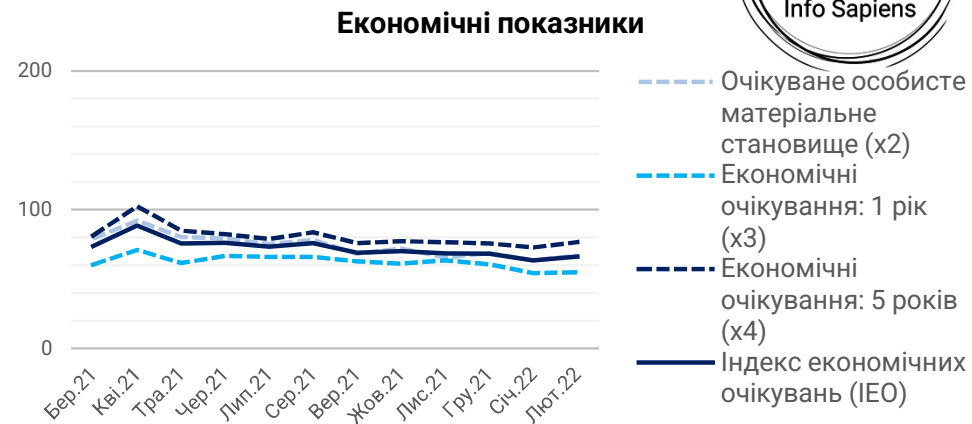
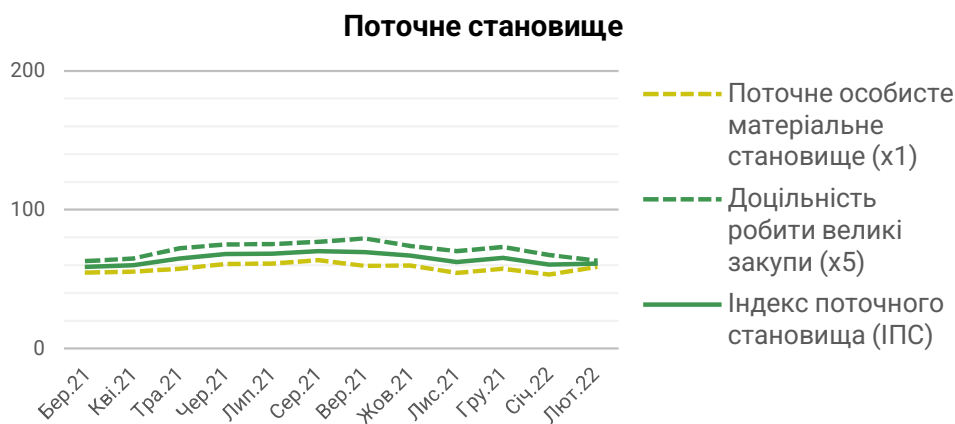

У лютому 2022 року Індекс споживчих настроїв українців зріс на 1,8 пунктів та становить 64,1 п. Зріст індикатора спричинений незначним збільшенням усіх його складових, крім Індексу доцільності роботи великі заклади.

Індекси очікуваної динаміки безробіття та девальваційних очікувань дещо покращилися, а інфляційні очікування залишилися на рівні попереднього місяця.

**На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.*

Індекси споживчих настроїв та інші показники: динаміка

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі — оптимістичні.

Індекси споживчих настроїв та інші показники за регіонами

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	58.9	35.8	76.5	58.1	45.0	67.3
	-3.9	-7.1	+22.9	-0.8	-4.6	+15.8
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	74.1	61.0	81.2	65.7	46.9	69.2
	-6.0	-0.2	+12.9	+3.6	-12.6	+13.4
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	42.4	43.3	73.9	44.3	41.9	74.4
	-9.5	-4.4	+11.3	-1.7	-16.7	+16.8
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	83.4	95.2	78.2	67.3	74.1	72.5
	-6.8	+6.2	+6.7	-2.0	+8.2	+8.2
Індекс доцільності роботи великі закупи (x5)	69.7	54.5	63.4	65.9	52.1	76.5
	-29.0	+12.9	-0.5	-5.4	-5.5	-8.8
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	65.7	58.0	74.7	60.3	52.0	72.0
	-11.1	+1.5	+10.7	-1.3	-6.3	+9.1
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	64.3	45.2	70.0	62.0	48.5	71.9
	-16.5	+2.9	+11.2	-3.1	-5.1	+3.5
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	66.6	66.5	77.8	59.1	54.3	72.0
	-7.4	+0.5	+10.3	-0.1	-7.0	+12.8
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	142.8	179.1	115.1	135.6	138.5	129.6
	+15.3	+10.2	-6.7	-7.8	-0.8	-12.4
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	197.4	197.9	189.5	191.7	195.7	188.2
	-0.9	+1.2	+3.8	-4.4	+9.5	-8.9
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	163.6	154.3	141.3	167.5	168.9	146.2
	+9.4	+1.7	-32.1	+4.2	+10.1	-9.3

У лютому в різних регіонах спостерігалася різна динаміка.

Негативна динаміка:

- В Києві Індекс споживчих настроїв зменшився на 11,1 п., падіння зумовлене зменшенням усіх складових індикатору;
- На Півдні споживчі настрої зменшилися на 6,3 п., падіння зумовлене падінням усіх складових індикатору, крім Індексу очікуваного розвитку економіки впродовж найближчих 5 років, який зріс на 8,2 п.

Нейтральна динаміка:

- На Півночі зменшилися індекси поточного матеріального становища та очікуваного розвитку економіки впродовж року. Зросли індекси очікуваного розвитку економіки впродовж 5 років та доцільності великих закупів;
- В Центрі незначно знизилися усі складові індикатору, крім Індексу очікуваних змін особистого матеріального становища.

Позитивна динаміка:

- На Заході та на Сході зросли всі складові Індексу споживчих настроїв, крім доцільності роботи великі закупи.

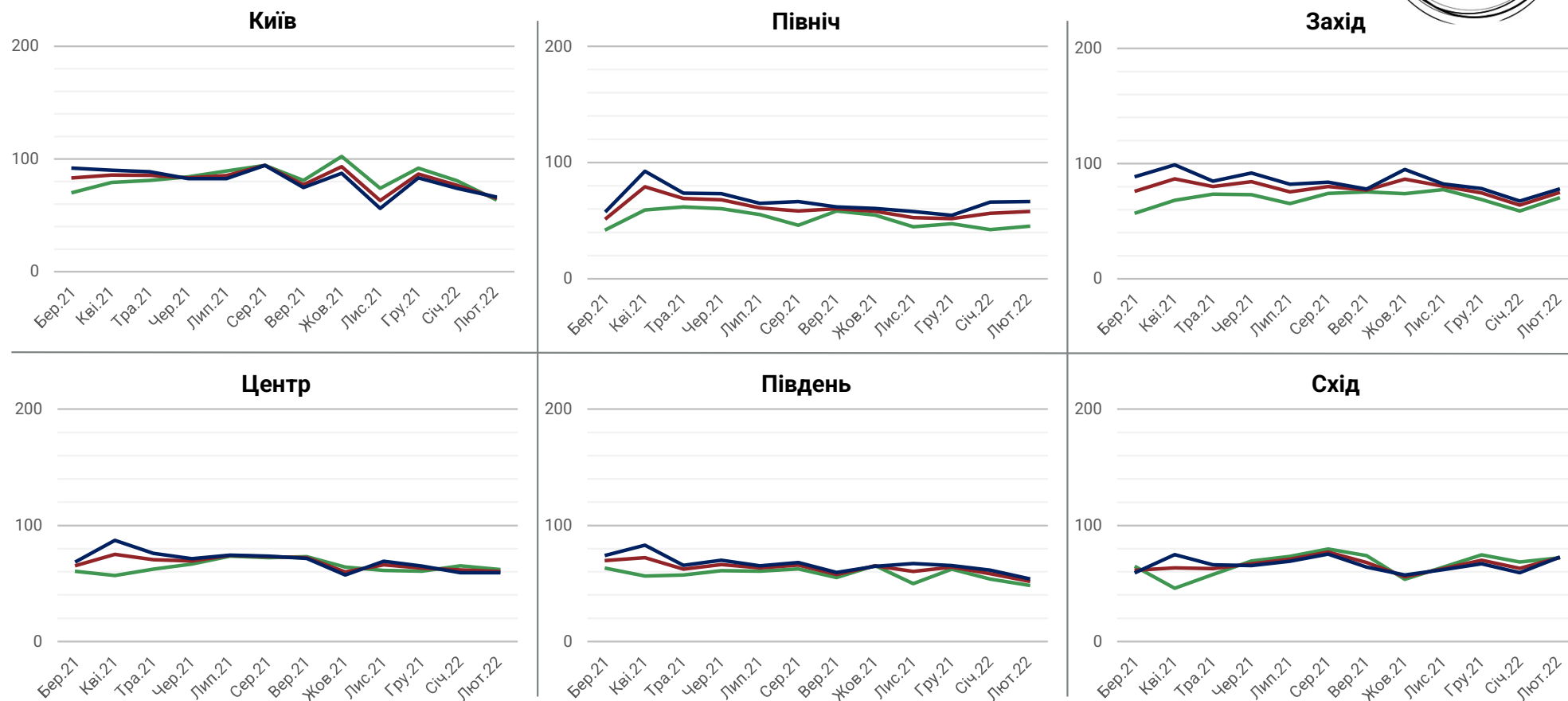
Індекс очікуваної динаміки безробіття погіршився в Києві та на Півночі, але покращився у інших регіонах. Інфляційні очікування найбільше погіршилися на Півдні та на Заході, але покращилися в Центрі та на Сході. Девальваційні очікування покращилися на Заході та на Сході, а в інших регіонах погіршилися.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.

Основні показники за регіонами: динаміка

— Індекс поточного становища (ІПС)
 — Індекс споживчих настроїв (ІСН)
 — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

Індекси споживчих настроїв та інші показники за розміром населеного пункту

	Село	Мале місто	Середнє місто	Велике місто
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	55.8	58.4	51.9	68.7
	+3.6	+6.0	+2.9	+9.2
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	61.5	72.9	63.0	69.8
	-2.4	+12.9	-6.7	+7.8
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	47.9	56.0	56.1	62.8
	-6.5	+3.5	+4.3	+4.6
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	77.6	79.3	67.1	79.3
	+5.4	+2.7	+0.1	+5.4
Індекс доцільності робити великі закупки (x5)	61.4	55.3	63.3	76.4
	-4.4	-8.2	-1.2	-0.7
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	60.9	64.4	60.3	71.4
	-0.9	+3.4	-0.1	+5.3
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	58.6	56.8	57.6	72.5
	-0.4	-1.1	+0.8	+4.2
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	62.3	69.4	62.1	70.6
	-1.2	+6.4	-0.8	+6.0
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	137.1	144.3	137.5	125.8
	-3.0	-8.2	+10.9	-8.2
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	191.3	195.7	187.6	194.4
	-0.7	+0.5	+0.1	+0.7
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	157.6	152.4	162.0	155.7
	-7.2	-3.9	-1.9	-6.4

У лютому не спостерігалось значних розбіжностей в оцінці Індексу споживчих настроїв серед різних розмірів населених пунктів.

ІСН дещо зріс серед населення малих та великих міст, а серед жителів сіл та середніх міст зменшення індикатору становило менше 1 п.

У селах зріс Індекс поточного матеріального становища та очікуваного розвитку економіки в найближчі 5 років;

У малих та великих містах зросли усі складові індикатору, крім доцільності великих закупів.

У середніх містах найбільше зріс Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчого року та зменшився Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища.

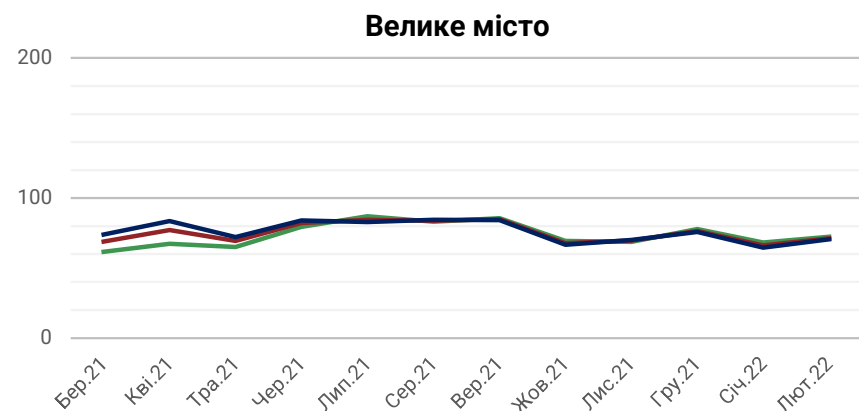
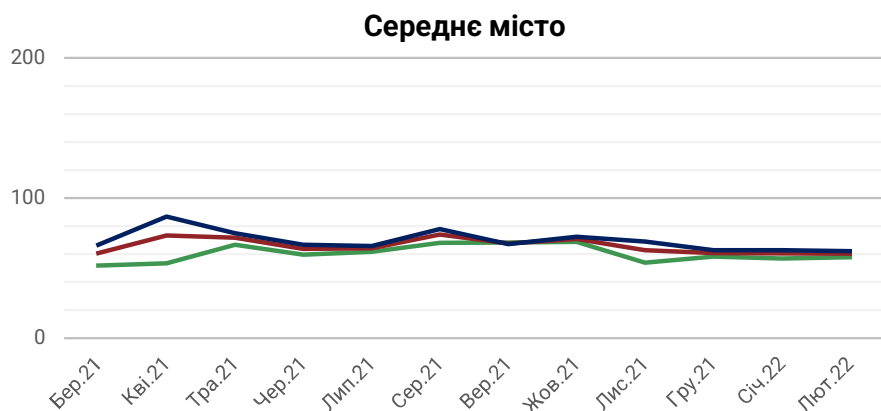
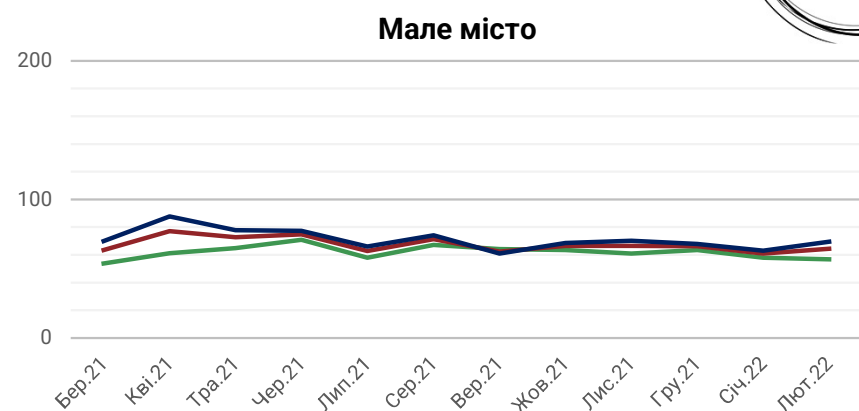
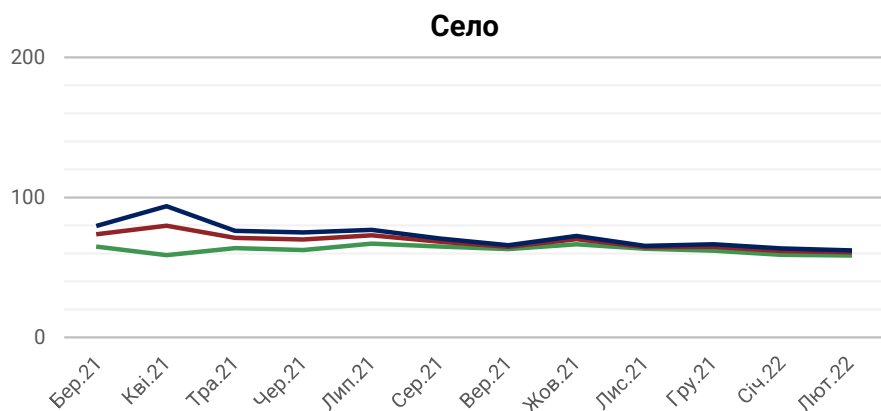
Індекс очікуваної динаміки безробіття покращився серед жителів усіх типів населених пунктів, крім населення середніх міст. Інфляційні очікування залишилися на рівні попереднього місяця. Індекс девальваційних очікувань покращився серед жителів усіх розмірів населених пунктів.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.

Основні показники за розміром населеного пункту: динаміка

— Індекс поточного становища (ІПС)
 — Індекс споживчих настроїв (ІСН)
 — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

Індекси споживчих настроїв та інші показники за віком

	16-30 років	31-45 років	46-59 років	60 років і старше
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	84.0	64.3	51.1	41.1
	+2.1	+2.2	+11.9	+6.6
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	90.7	73.5	58.9	49.3
	+0.4	-3.5	+7.0	+9.8
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	78.4	56.7	54.0	37.2
	+5.2	-10.9	+17.8	-3.8
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	92.2	80.0	74.7	63.7
	-0.9	-2.4	+15.7	+4.8
Індекс доцільності роботи великі закупи (x5)	83.8	63.4	60.2	51.5
	-6.0	-10.6	+1.9	-0.3
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	85.8	67.6	59.8	48.6
	+0.2	-5.0	+10.9	+3.4
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	83.9	63.9	55.7	46.3
	-1.9	-4.2	+6.9	+3.1
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	87.1	70.1	62.5	50.1
	+1.6	-5.6	+13.5	+3.6
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	127.4	133.3	139.7	144.3
	+1.1	-4.9	-3.7	-3.2
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	187.4	195.2	192.7	193.4
	-1.4	+4.3	0.0	-3.0
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	151.8	161.1	159.2	152.7
	-5.5	-3.8	-8.9	-4.2

У лютому ІСН знизився серед населення віком 31-45 років та покращився серед населення 46 років і старше.

Серед наймолодшого населення віком 16-30 років зменшилися індекси очікуваного розвитку економіки впродовж 5 років та доцільності великих закупів.

Серед населення 31-45 років знизилися усі індекси, крім Індексу поточного особистого матеріального становища

Серед населення віком 46-59 років зафіксоване зростання усіх складових індексу.

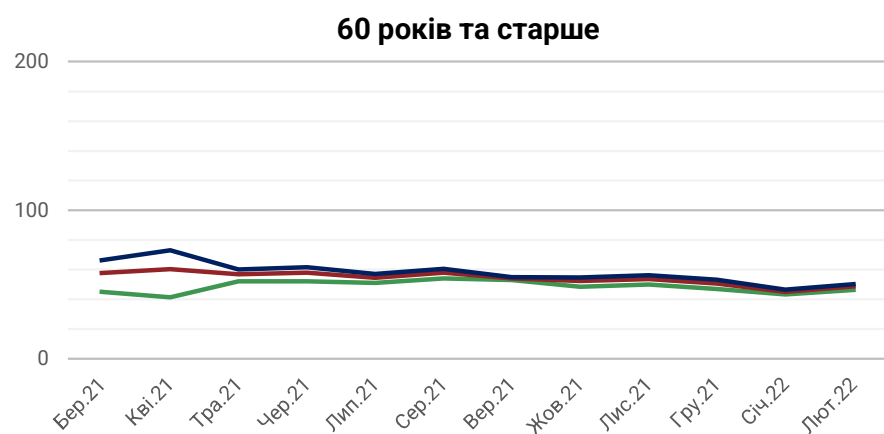
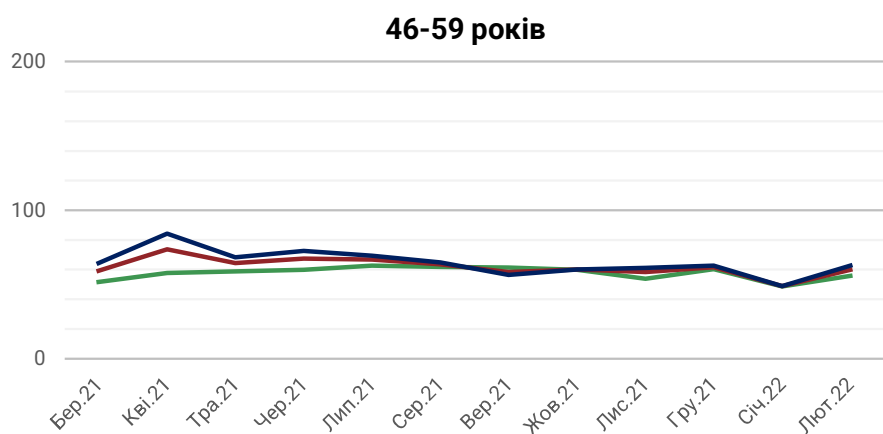
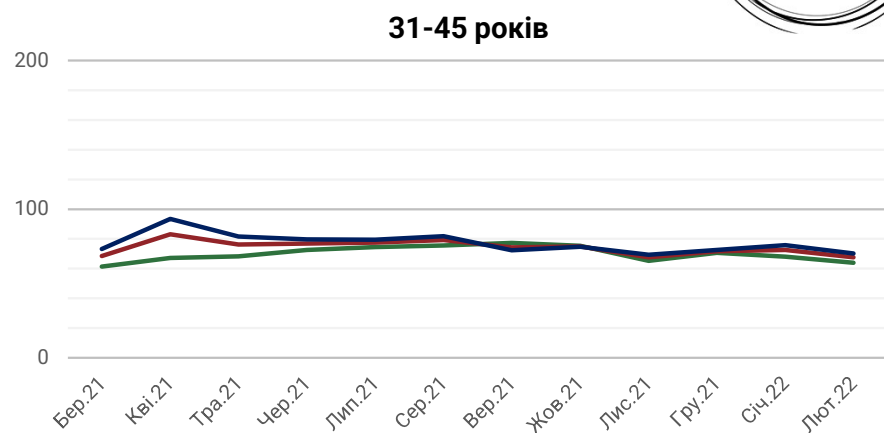
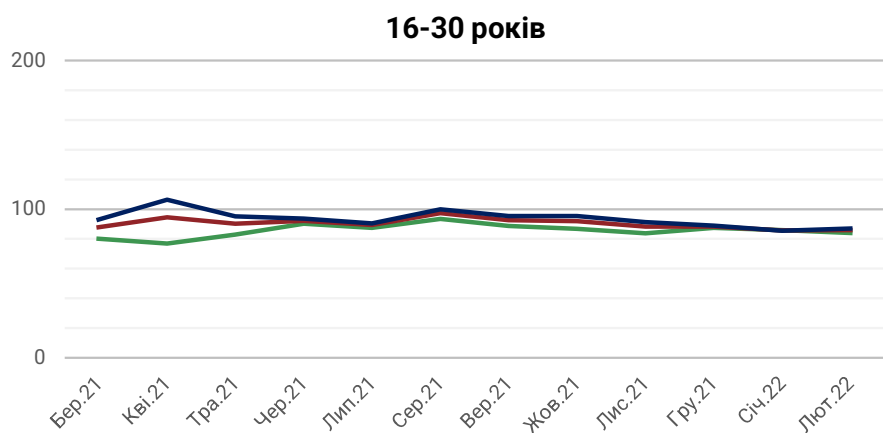
Індекс очікуваної динаміки безробіття погіршився серед населення 31 рік та старше. Індекс інфляційних очікувань покращився серед населення 16-30 років та 60 років і старше, але погіршився серед населення 46-59 років. Девальваційні очікування покращилися серед усіх вікових груп.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.

Основні показники за віком: динаміка

— Індекс поточного становища (ІПС)
 — Індекс споживчих настроїв (ІСН)
 — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

Індекси споживчих настроїв та інші показники за рівнем добробуту

	Нижче середнього	Середній	Вище середнього
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	36.2	70.3	76.4
	+5.6	+10.9	-8.2
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	47.8	74.9	86.1
	+7.1	+2.3	-3.5
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	34.2	68.1	65.5
	-1.4	+7.8	-14.7
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4)	62.8	85.1	84.4
	+0.8	+10.8	-6.7
Індекс доцільності роботи великі закупи (x5)	48.5	69.6	78.4
	+3.1	-7.0	-14.1
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	45.9	73.6	78.2
	+3.0	+5.0	-9.4
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	42.3	70.0	77.4
	+4.3	+2.0	-11.2
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	48.2	76.0	78.7
	+2.2	+7.0	-8.3
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	143.0	135.1	129.4
	-9.2	-1.7	+7.3
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	191.6	193.4	193.6
	-1.0	-0.6	+1.1
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	155.9	154.3	162.5
	-5.1	-8.4	+0.7

У лютому споживчі настрої покращилися серед населення з рівнем доходу нижче середнього та середнього, але погіршилися серед населення з доходом вище середнього на 9,4 п.

У групах із доходом *нижче середнього* покращилися усі складові індикатору, крім Індексу очікуваного розвитку економіки впродовж року.

У групі із *середнім рівнем доходів* покращилися усі складові індикатору, крім Індексу доцільності роботи великі закупи.

У групі із *рівнем доходів вище* спостерігалася негативна динаміка щодо усіх складових ІСН.

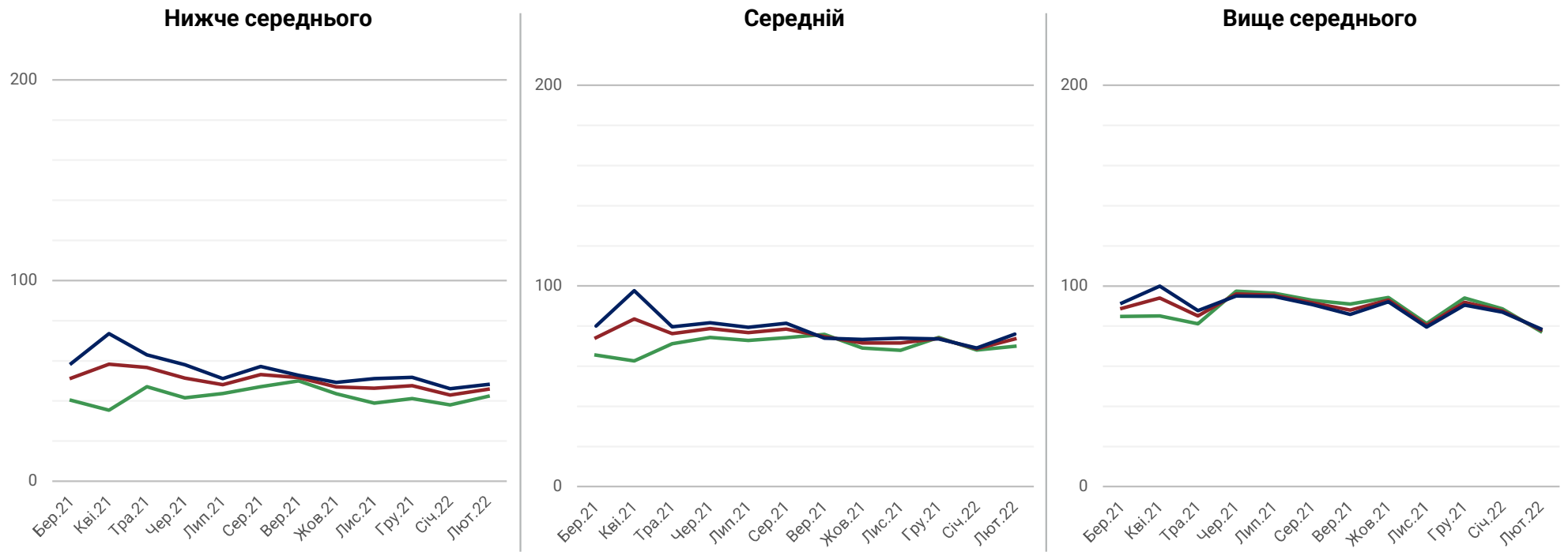
Індекс очікуваної динаміки безробіття погіршився серед населення з *доходом вище середнього* та покращився серед населення з *середнім доходом та нижче середнього*. Інфляційні очікування у порівнянні з попереднім місяцем суттєво не змінилися. Девальваційні очікування покращилися серед населення з *нижче середнього та середнім доходом*.

**На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.*

Основні показники за рівнем добробуту: динаміка

— Індекс поточного становища (ІПС)
 — Індекс споживчих настроїв (ІСН)
 — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

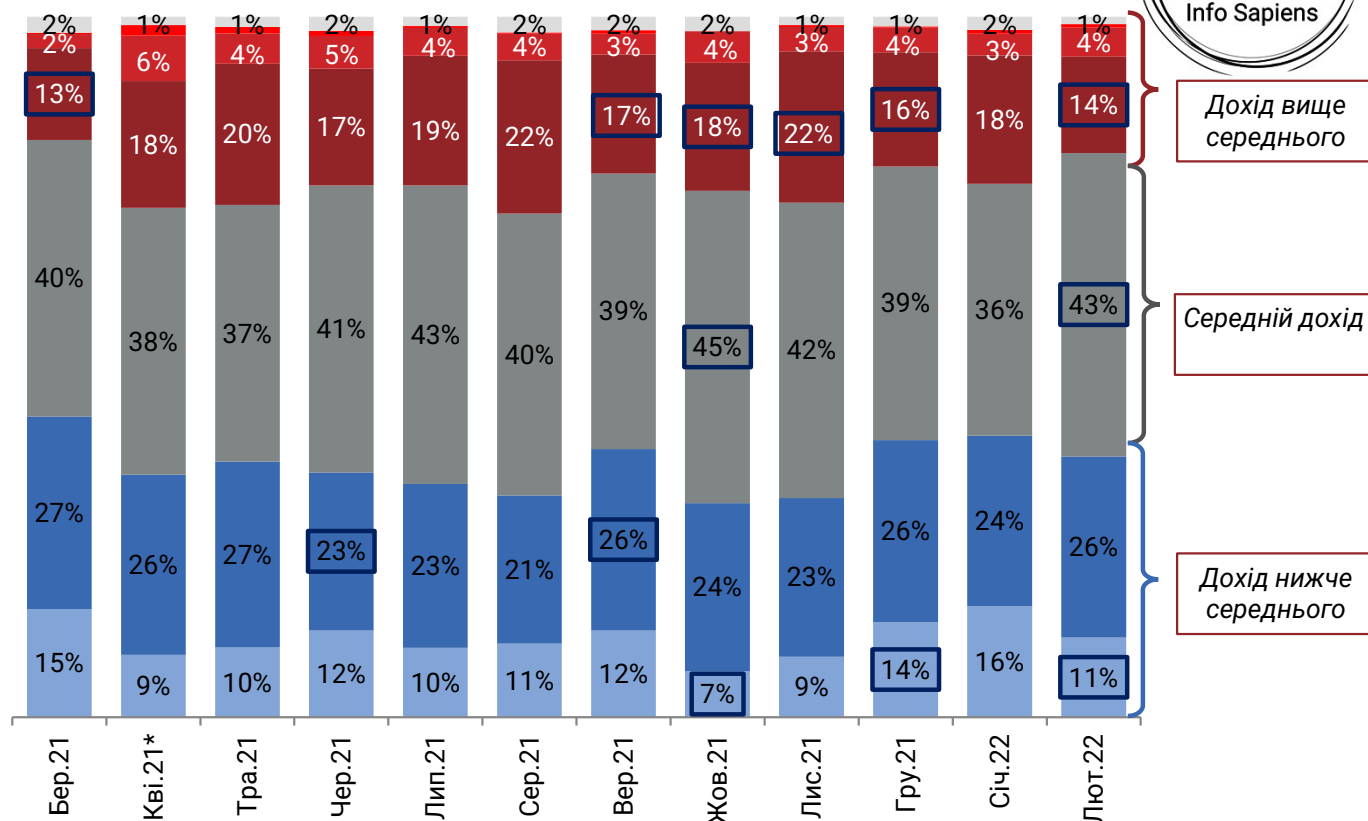

Фінансовий стан

ЩО Б ВИ МОГЛИ СКАЗАТИ ПРО ФІНАНСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ВАШОЇ СІМ'Ї?

- Важко сказати
- Будь-які необхідні покупки можу зробити в будь-який час
- Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок як машина, квартира необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання речей, які дорого коштують (таких як телевізор, холодильник) необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування. Для придбання одягу, взуття необхідно заощадити або позичити
- Змушені економити на харчуванні

* У травні 2020 року та квітні 2021, у зв'язку з пандемією COVID-19 та карантинними обмеженнями, опитування проводилося методом телефонного інтерв'ю. У квітні 2021 рівень доходу враховувався при статистичному зважуванні.

 Позначені статистично значущі відмінності порівняно до попереднього періоду (рівень статистичної значимості 95%)